

Іван П. БАГРЯНИЙ:

„ТАК ТРИМАТИ!“

ІНФОРМАЦІЯ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ УРДП
В НІМЕЧЧИНІ й АВСТРІЇ

Видас Крайовий Комітет УРДП в Німеччині й Австрії

Рік: I

Грудень 1977 року

Ч. 3

● ** Нових успіхів і щастя у 1978 році ** ●
● ● Читачам нашого бюлетеню ● ●

ПРИГАДУЄМО

Про 50-річний ювілей Української Революції ми вже пригадували в бюлетені «Так тримати!» ч. 2 за травень ц. р. На жаль, українство у вільному світі цьому 60-річному ювілеєві уділяє мало місця. А на тлі російського галасування з приводу большевицького 60-річного ювілею-перевороту, то з українського боку фактично нічого не робиться.

А тим часом 60-річний, як і кожний ювілей Української Революції дає нагоду українцям заявити своє бажання відновити свою незалежну державу, як наявний суб'єкт міжнародного права. Українська Народна Республіка була визнана численними державами світу й це визнання ніколи не вигасає без виразної волі нашої незалежної держави. Окупація української території совєтською Росією нічого в тому правному стані не міняє. Це право є нашою базою і легітиміцією для домагань українського народу відновлення його держави, є підставою дипломатичної чинності.

Пригадаємо, що 12. березня 1917 р. першим без старшин із зброєю вийшов на вулиці Петрограду Волинський гвардійський полк (складався переважно з українців), заявивши свій перехід на бік революційних сил. Так само 181-й піший полк у Красному Селі складався майже виключно з українців і він також пішов за прикладом волинців.

А через 8 днів — 20. березня на спільних зборах українських організацій у Києві ухвалено створити Українську Центральну Раду. На Голову УЦР заочно було обрано проф. М. С. Грушевського. В склад УЦР увійшли тоді представники українських політичних партій і груп, робітничих, військових, студентських і кооперативних організацій, від духовенства, наукових та різних товариств і груп.

Коли большевики на чолі з В. Уляновим повалили (7. листопада) тимчасовий російський уряд у Петрограді, то в Києві Мала Рада на своєму надзвичайному засіданні обрала Крайовий комітет для охорони революції в Україні. У склад того комітету увійшли представники всіх партій, Українського Генерального Військового Комітету. Всеукраїнської Ради Військових Депутатів, від залізничників, представники від Харкова. Одеси і Катеринослава. Комітет для охорони революції підлягав Українській Центральній Раді й мав розпоряджатися всіма силами революційної демократії на всій території України.

Інформаційний лист Генерального Секретаря Центрального Комітету УРДП

До Управ Крайових Комітетів УРДП
та Членів Секретаріату

Вельмишановні Панове!

1. Перебуваючи в Європі, звідки щойно повернувся я відвідав Новий Ульм. На місце спочинку Івана П. Багряного поклав живі квіти. Відбув засідання з членами осередку та Крайового Комітету УРДП в Німеччині, редактором «УВ» Ф. Гаснком. Засідання відбулося у В-ві «УВ».

Фінансові справи В-ва «УВ» наразі не критичні, бо в початкових місяцях літа надійшли більші пожертви на Пресовий фонд «УВ», більшість із яких оприлюднені на сторінках газети. Але кожного року при його кінці завжди бракує грошей. Щоб не довести В-во «УВ» до того стану, що не буде за що видрукувати чи розіслати газету, робіть усі старання на Вашому терені, щоб члени та прихильники нашого руху влаштували імпрези, провадили збірки на Пресовий фонд на весіллях, поминках та інших родинних відзначеннях, які відбуваються скрізь, де перебувають наш

люди. Як рівно ж щоб складали пожертви на Пресовий фонд часопису, бо газета ніколи не втримувалася і не втримується на грошах з передплат.

Дві незвеличкі кімнати редакції й адміністрації В-во «УВ» давно б потребували пофарбовання, щоб не робили вони пригноблюючого враження, а тим більше що люди там мають працювати з ідейности, а не з-за заробітку. Але брак грошей перешкоджає відсвіжкити приміщення. . .

(У цьому місці незрозумілий абзац пропускаємо, бо висвітлювання в ньому справ не відповідає реальному станові, навіть заперечує попередні абзаци цього листа й може викликати грубі непорозуміння. З цього видно, що за дуже короткий час Генеральний Секретар ЦК УДРП не зміг охопити всіх інформацій дійсности. — Крайовий Комітет).

2. В-во «УВ» має на своєму складі багато різних творів І. Багряного: «Людина біжить над прірвою», «Огненне коло», «Телефон» (казка для дітей), «Буйний вітер» (цього роману не має для продажу вже від першої половини 60-х років; зате є збірник статтей «Так тримати!», праці д-ра Василь І. Гришка — «Третя сила, третій шлях, третя революція», повний нагляд «Хто, що та як?»; люксусово видані спогади А. Гака «На двох трибунах» та «Від Гуляй-Поля до Нью-Йорку». — Крайовий Комітет), «Чого я не хочу повертатися до СРСР?» (англійською мовою); «Вальдшнепи» Хвильового, «Чотири шаблі» Яновського, «І сміх, і горе» Ол. Шпильки, минулого року видані «Програмові документи Демократичного руху в Радянському Союзі» та інші видання. Творів Багряного ніде не має по книгарнях. Щоб їх видрукувати, були вкладені гроші, а тепер вони лежать.

Від часу випуску тих книжок вирросло покоління і багато молодих людей не то що не читали тих книжок, але й не бачили їх. Тому моє прохання до всіх Крайових Комітетів УДРП та поодиноких членів Секретаріату, — зверніться до всіх осередків, щоб вони на місцях скомунікувалися з книгарнями чи іншими склепами, де можна продавати книжки. І запропонуйте їм доставити певні видання для продажу. Було б найкраще, щоб Крайові Комітети замовили певну кількість книжок, виславши наперед певну суму грошей на пересилку Вам їх, бо ж В-во «УВ» не має гро-

шей, і на місцях дати їх для розповсюдження серед усього українського громадянства, а не між особами, що ті книжки вже мають. Після продажу книжок Крайовий Комітет може повернути ті гроші, що витратить для пересилки чи інших витрат. У цей спосіб на місцях був би більший догляд над розповсюдженням книжок та збором від книгарень чи склепів грошей.

Про продаж книжок у Вашій країні треба подати оголошення у найбільш почитних газетах Вашої країни, тобто треба дати знати людям, що Ви такі книжки маєте для продажу.

3. Всім Вам відома доля Леоніда Плюща та його родини. До цього часу ним опікувалася французька профспілка математиків, тобто як і пообіцяла, — до червня 1977 року. Родина Плющів дала завдаток на хату, щоб жити недалеко від Парижу й щоб було дешевше. Частина на ту мету пожертвувало грошей громадянство-українці в Німеччині... А на прожиття 4-х осіб дружина Л. Плюща заробляє тяжкою працею.

Л. Плющ, не зважаючи на свій слабкий стан здоров'я, активно включився в акцію оборони дисидентів і на сьогодні є найактивнішим борцем за права Людини в Україні та СРСР. ЗУАДК узяв родину Плющів під свою опіку. [Див. заклик ЗУАДКу в «УВ» ч. 29-30 (2272-2273) за 7.-14. серпня 1977 р. — Крайовий Комітет.] ЗУАДК звернувся до українського громадянства жертвувати для родини Плющів, щоб вона хоча частинно була забезпечена. Тоді б Л. Плющ міг би продовжувати корисну працю для добра українського народу своїми виступами серед чужинців.

Невеличка Крайова Організація УРДП в Німеччині вже збрала на ту ціль близько 2 000 німецьких марок (це близько 870 амер. дол.). [На сьогоднішній день наша Організація вже збрала на ту мету понад 3 000 марок. — Крайовий Комітет.] Поробіть старання, щоб і всі наші осередки та прихильники не стояли осторонь у допомозі Плющам. Гроші можна буде пересилати через ЗУАДК або безпосередньо родині Плющів, адресу її мають також в В-ві «УВ»...

4. Фонд І. Багряного збільшується дуже повільно. Дотепер зібрано близько 54 000 дол. Найбільше зібрано в США. Хоча раніше і пропоновано грошей із Фонду не займати до того часу, поки в касі не буде 100 000

дол., все ж цього року виділено з Фонду Багряного (з дивідендів, з приходу) 1 000 дол. на Пресовий Фонд «УВ». Якби ми мали більшу суму на конті Фонду, ми б менше турбували Вас фінансовими справами та долею «УВ». Тому робіть усі старання, щоб люди жертвували на Фонд І. Багряного чи записували певні суми у своїх заповітах, інформуйте наших людей про те. Як є змога, подавайте оголошення про Фонд І. Багряного в пресі Вашої країни поселення. Влаштовуйте лотерію чи інші імпрези з прибутками на Фонд І. Багряного.

5. На УНРадівським терені й далі йдуть переговори про повернення трьох свого часу усунутих з УНРади партій. Деколи виглядає, що особи, які тепер очолюють УНРаду, не зацікавлені в консолідації. В такому випадку нам напевно не хочеться повертатися в УНРаду «за всяку ціну». Ми стараємося, щоб в УНРаді не узаконували двох УРДП. Деякі впливові особи групи Степаненка висловлюють думку, щоб нам ліквідувати «розкол», і в тому напрямку робляться певні заходи. Хоч ми знаємо, що М. Степаненко й проти будь-якого поєднання, і проти нашого повороту в УНРаду, все ж ми висловили думку, що повернемося в склад УНРади разом із нашими партнерами навіть при умові, що УРДП матиме 4 місця від нас та 2 місця від групи Степаненка. Хоч такі як мельниківці стараються нас переконати, щоб ми не були проти двох УРДП, бож їх, мовляв, є три чи чотири, і не має в тім ніякого страху.

6. У своїх Крайових Комітетах втримуйте контакти зі своїм членством та робіть усі старання, щоб ідеї УРДП знаходили пригожий ґрунт для нових членів. Будьте прикладом для молодого покоління, яке має упередження до політичної праці. Поменше витрачайте часу й енергії на різні непорозуміння, сварки. Просіть осередки, щоб наші члени були там прикладом...

З пошаною до Вас
22. липня 1977 року.

Олексій КОНОВАЛ
(Генеральний Секретар)

Візита з-закеану

Подорожуючи по Європі, Генеральний Секретар ЦК УРДП Олексій Григорович Коновал з родиною (дружина й двоє дітей) завітав у суботу 2. липня до Невого Ульму. Тут колись Олексій Григорович жив кілька років з батьками і звідси виїхав 16-річним юнаком до

Сполучених Штатів Америки. З тої пори минуло багато років і за той час сталися тут великі зміни. Змінилося життя людей, змінилися і самі люди. Із руїн та попелу тоді. — постали тепер, по обох боках ріки, два чудово оновлених міста: Ульм і Новий Ульм. Важливим є й те, що тут добре збереглася давно минулих віків романтика. Колись наш турист з США д-р Ю. Мовчан у спогадах писав, що немає кращої в Європі променади, як понаддунайська в Ульмі. Та хіба тільки променада? Тож, перший день наших гостей у Новому Ульмі й пішов на оглядини обох міст.

На другий день члени місцевого осередку й О. Коновал зібрались у приміщенні редакції «УВ» для ділової наради. Голова осередку А. Каменів привітав О. Коновала та попросив його взяти слово.

О. Коновал подав коротку інформацію про життя та діяльність УРДП на Американському континенті. Було подано досить запитань, на які Генеральний Секретар давав задовільні відповіді.

При обговоренні біжучих та наступних партійних справ розгорнулася досить жвава дискусія, також навколо проблематичного стану газети «УВ». Було подано чимало пропозицій і думок про те, — як далі бути?.. Та покищо всі погодились на тому, що в першу чергу Видавництво потребує посиленої фінансової допомоги.

У виступах брали слово: Ф. Гаєнко, В. Слонь, Г. Атос, А. Лаврентій та інші.

По закінченні наради всі переїхали до ресторану на обід, на котрий запросив В. Слонь. Тут за склякою пива чи вина приємно й весело провели ще добру годину часу. Прощались щиро по-товариському. Усі бажали гостям щасливої подорожі додому, й того ж вечора родина Коновалів залишила Ульм.

До всього, що було доброго й приємного, ще треба додати, що всі ці дні була нарідкість гарна погода, що буде всім на добрий спомин.

А. КАМЕНІВ

Ювілей однієї української громади

Після війни українці творили в Новому Ульмі спільні громади в ДіПі таборах. У цьому місті перебуває Ваше Видавництво «УВ» від самого початку його заснування і по цей час з активною діяльністю. Але громади українців з Нового Ульму в кінці 40-х і напочатку 50-х рр. було розселено по інших містах Півден. Німеччини.

Допіру в 1952 р. до Нового Ульму знову прибули українці й створили свої громади поновно. Це були т. зв. «залишенці», тобто які не могли через свій стан здоров'я, або через свій вік виемігрувати за океан.

Українська католицька громада від 1952 р. в Новому Ульмі сильна духово і господарчо. Люди працюють для своєї громади, а отже і для українства. Ось ця українська громада і відзначала свій вік — 25-ліття.

Серед певного кола українців панує погана прикмета — мати про самих себе дуже високу «оцінку», або «думку». Цього Громаді-Ювілятові закинути не можна. Бо те що появилося в місцевій німецькій пресі про вицезгадану Громаду-Ювілята може бути гордістю для кожного українця. Тому ми нашу інформацію будусмо на матеріялах із німецької преси, а також на тому, що ми безпосередньо спостерігали під час відзначувань 25-літнього ювілею або знаємо взагалі з праці цієї української католицької громади.

Здобуток цієї української громади великий. Вона має власний храм і парафіяльний дім (тут же й домівка). Між іншим, про посвячення вицезгаданого українського храму в «УВ» ч. 68-69 (1246-1247) за 14. вересня 1958 р. був поміщений невеликий опис. У тому дописі згадується також про статую роботи скульптора Г. Крука, яка займає місце перед церковцею і парафіяльним домом задовго перед їх побудовою.

Відзначення 25-ліття католицького душпастирства в Новому Ульмі відбулося 5. червня 1977 р. врочистою службою Божою, яку відправляв Владика Єпископ д-р Платон Корниляк. Настоятелем парафії від самого початку заснування її й по цей час є монсеньор о. Василь Турковид.

Докладно описувати про ці відзначення не будемо, бо про них подано в бюлетені цієї парафії «Ти і громада» за серпень 1977 р. ч. 5. Бюлетень «Ти і громада» чепурно видає культурно-освітня секція при парафії під головуванням мгра. Володимира Коконівського. Редагує бюлетень Євген Задарко (він же і диригент парафіяльного хору) добре. Особливо душі миле те, що видавці бюлетеню поважно ставляться до чистоти української мови. Особливо це видно зі статей мгра. В. Коконівського, С. Задарка, Василя І. Вацика. (Правда, анекдоти в бюлетені потребують багато-багато більшої над ними праці, щоб вони своїм змістом і сенсом таки

викликали сміх у читача...)

З нагоди 25-ліття душпастирства влаштовано виставку українського народного мистецтва. Виставку пре- си впорядковував В. Вацик. На виставці, яка тривала від 5-го по 11-е червня, українське друковане слово репрезентували також наш часопис «Українські вісті», орган Легіону Симона Петлюри «Штурм» (старе ви- дання), роман І. П. Багряного «Тигролови» в німецькій мові («Газетц дер Тайга»).

З приводу 25-літнього ювілею парафія виготовила поштову картку, на якій: статуя Пречистої Диви Марії, церква, іконостас, парафіяльний дім, домівка (вигляд в середині). Виданням цієї багатокольорової поштівки зайнятий Роман Кулич.

Від імени української православної громади в Ново- му Ульмі писемно привітав українську католицьку громаду з її 25-літнім ювілеєм о. протопр. Анатолій Дублянський. А ось мюнхенський «центр української еміграції» не удостоїв привітати новоульмівську грс- маду з її 25-літньою активною діяльністю — ні ЦПУ- ЕН, ані ті, хто гуртується довкола «Шляху перемоги».

Володимир СЛОНЬ

Наші в Німеччині

Редакція «Нашого голосу» одержала листа, в якому автор пише:

„Читаючи ваш часопис, довідаюся багато новостей, які не маємо щастя вчитати в других українських часописах, і тому я рішив повідомити наших читачів про працю української інтелігенції в Західній Німеч- чині.

Українська політична еміграція провадить боротьбу тільки в баварській столиці Мюнхені. Там знаходить- ся Центральне Представництво Української Еміграції, Український Інтернат, Крайова Управа дивізійників, Церковні Зверхники обох віровизнань й багато інших установ. А поза Мюнхеном живе тільки «Малограмот- ний Елемент». Чому тільки «Малограмотний Елемент»?

На одних з минулих з'їздів було сказано так: «Наш обов'язок вимагає доїздити й відвідувати всі округи в Західній Німеччині тому, що в околицях живе понад 90% малограмотних й нашим обов'язком є не забувати наших людей.»

Але, на превеликий жаль, ніхто із «Малограмотних»

за минулих 10 років в околицях поза Мюнхеном не бачить наших інтелігентів як представників. В часописах працюють по 24 години. Мають нагоду бувати на різних академіях й головних українських святкуваннях, але представників не віднайдеш. А як один десь з'явиться, то в часописах будете читати про нього годину, за його боротьбу за визволення майбутньої української держави.

Український Інтернат в Мюнхені: Якщо хтось хоче відвідати цей Інтернат, то потрібно винаймати таксі, бо тяжко добитися. Хочете, щоби шофер завіз туди, то не потрібно йому казати вулиці, тільки «русіше зауф буде» (рос. п'яничний дім). Це так шофери називають Український Інтернат.

В інтернаті працюють секретарка і дві виховниці. Одна з Бельгії, що має хоч якийсь документ на право працювати як виховниця, а друга прибула документи в Англії. А виховання справді гарне! Якщо родичі пришлють якусь пачку дитині, то пачку відкривають, дають дитині що виховниця захоче, це ніби тому, щоби діти не ділилися між собою, а насправді тому, що на другий день самі не будуть мати нічого. Для дітей родичі змушені віддавати гроші (кишенькові) тільки в бзорі, бо дитина видасть гроші в один день. Поквітовання за одержані гроші не одержите, а дитина з тих грошей буде мати четвертину.

На долині будинку є кантина «Жаба» (Фрош), це пивниця. Там сходяться старші патріоти й співають до пізньої ночі, не даючи спати дітям. Їжа не смачна, діти плачуть, бо болять жолудки. В інтернаті бруд, сморід, в магазині гуляють щурі. Всі діти говорять тільки німецькою мовою. На прохання родичів до директора інтернату, щоби діти хотяй в інтернаті вивчали українську мову, він відповів — «ми не можемо дітям давати накази, бо діти зненавидять українську мову».

Крайова Управа Дивізійників в Мюнхені: Відомо всім, що ця організація є непартийна, тільки ветеранська. Крайова Управа Дивізійників є вибрана тільки з бандерівців. Якщо хтось поза Мюнхеном з «Малогромотних» хоче влаштувати академію, навіть Поляглих Борців Дивізійників під Бродами, то не може запрошувати доповідача зі своєї волі, тільки з розказу Мюнхена, в іншому разі на доповідача зі своєї волі, посиплються наклепи, що він є зрадник. О. БАБІЙ'

ПРИМІТКА КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ: Передрукували ми сумний, але й «погромний» лист О. Бабія із місячника «Наш голос» ч. 6 за червень 1977 р., який видає Асоціація Українців Америки. Передрукували ми цей лист без мовних та стилістичних поправок, і не зі зловтіхи, а як голос про українські недобрі діла на еміграції тих, хто до УРДП не належить. Як дивізія-ники (припускаємо, бож про Братство Дивізіяників він у своєму листі згадує більше, ніж скажимо, про ЦПУЕН), О. Бабієві боляче спостерігати нетактовність, нездібності, а то й нехлюйство в праці українців на еміграції. Боляче й нам таке спостерігати та слухати про нього, тим більше, що в листі мова йде про наш терен діяльності.

Деяка кількість членів УРДП та їхніх прихильників підтримує фінансово, а отже й організаційно ЦПУЕНі та Український Інтернат у Мюнхені. Тому ця інформація (назвімо так лист) О. Бабія напевно й читачам бюлетеню «Так тримати!» буде приводом до міркувань, — як можна, роблячи добре діло, попсувати репутацію українцям взагалі, а українській справі зокрема.

Нарікання на невідповідну працю з дітьми в Інтернаті, турботи про неналежне виховання дітей в українському дусі в Інтернаті відомі вже давніше з приватних листів. Оприлюднений лист О. Бабія про кепську працю з дітьми в Інтернаті — це перший випадок для ширшого українського обговорення недотягнень праці з дітьми й якими способами та засобами ті недоліки можна було б усунути.

П О Б А Ж А Н Н Я

У кожному числі бюлетеню намагаємося відзначити хоча коротенько ювілеї заслужених українських діячів, членів УРДП, прихильників. . . Та це не так легко дається не лише через малий формат самого бюлетеню, а й тому, що просто не під силу всіх охопити нашою увагою.

На IV-му З'їзді УРДП Генеральний Секретар ІПК (тоді це відповідало за сьогоднішнім статутом УРДП становищу Голови УРДП) Іван Павлович Вагрянний у своїй доповіді поставив питання: Скільки нас? І тут же відповів:

«Нас, друзі мої, багато! . . Коли ми говоримо „багато”, то розуміємо тут число тих, що витримали всі іс-

пити, тобто тих, що склали пробу й являють собою відібраний і перевірений політичний елемент, — активний, бойовий, діяльний, стійкий; а також тих, що прийшли до нас у процесі нашого росту й нашої перевірки в очах усього українства, і в очах міжнародного революційно-демократичного руху.»

Як І. П. Багрянний виголошував ці окреслення, у той час у розквіті активності, бойовості, діяльності, стійкості втішався Іван Денисович ТАРАСЮК. Чи у ненайтяжчий період для В-ва «УВ» існування довелося Івану Денисовичу, як його директорові, ставити Ваш часопис на стійкіші підвалини. Організаційні здібності Івана Денисовича високо цінував І. Багрянний. Тому від Фракції УРДП І. Тарасюка було запропоновано на пост Ресорту Фінансів ВО УНРади. Він за короткий час помітно зміцнив фінансове становище Державного Центру на чужині. Та в теперішній УН-Раді не цінують людей... 11. вересня Івану Денисовичу сповнилося з дня народження 60 років. А в тих роках також багато віддано Ювілятом його праці для Української Революційно-Демократичної Партії.

А 17. жовтня сповнилося з дня народження 80 років Петру Михайловичу ШИНКАРЕВІ. Він один із основоположників УРДП і УНРади, завжди активний член ЦК УРДП, енергійний співпрацівник «УВ» та численних видань Українського Революційно-Демократичного Руху... Та докладніші дані з біографії Петра Михайловича див. в «УВ» ч. 39-40 (2282-2283) або статтю «Крізь життєві шторми» також в «УВ» ч. 43-44 (2286-2287).

55 років з дня народження сповнилося (10. листопада) активному довголітньому членові ЦК УРДП, Заступникові Голови нашого Крайового Комітету, співпрацівникові «УВ» Марку Сергійовичу КОЗИНЦЕВІ.

Не лише друзі з оселі та Ново-Ульмівського осередку УРДП привітали 5. грудня Андрія Дмитровича ЛАВРЕНТІЯ. З його 75-літтям також привітали листовно від управи Ново-Ульмівського повіту і представник німецької організації — Об'єднання потерпілих від війни. Андрій Дмитрович є членом цієї організації вже довгий час. Пригадаємо, що А. Д. Лаврентій членом УРДП є майже від самого початку її заснування; від 1952 по 1975 р. був членом Видавничої Спілки «УВ» та

найвитривалішим працівником В-ва «Українські вісті».

Бажаємо Ювілятам міцних сил і дальших успіхів у праці, рівнож на форумі УРДП.

Крайовий Комітет і друзі

НАШІ ВТРАТИ

22. липня 1977 р. несподівано на 63-му році трудолюбивого життя помер в Інгольштадті Федір КОХАН. В особі св. п. Ф. Кохана наша Організація втратила великого вірного прихильника, прихильника української революційної демократії трудового народу. Кохан Ф. народився на Київщині в с. Воронківці.

† † †

Першого жовтня ц. р. в Мюнхені упокоївся дипл. інж. Іван Іванович ЛИХОВИЙ. Відійшов від нас активний член УРДП в Німеччині, довголітній Голова Контрольної Комісії ЦК УРДП; Іван Іванович був свого часу працівником редакції «УВ», а потім довголітнім співпрацівником свого часопису. Лиховий І. І. був членом Легіону С. Петлюри, входив у склад Головної Управи ДОБРУСу в Німеччині; Він був також декілька років працівником Контрольної Інспекції УНРади та членом Головної Управи ЦПУЕН. Іван Іванович народився 21. серпня 1897 р. у Великому Половецькому (Київщина).

† † †

Пані Олена ЮРЧЕНКО (дружина проф. Олександра Юрченка, — автор книги «Українсько-російські стосунки після 1917 р.») була членом УНДС. Але її співпраця із членами УРДП, особливо з керівними особами нашого революційно-демократичного руху позначена якнайкращими оцінками людей вдячності Пані Слені. Вона не поділяла настановлення керівників УНДС голословно «зберігати чистоту риз». Великих успіхів у збереженні свого національного українці можуть досягнути, як Пані Олена вважала, лише наполегливою працею. І це Вона здійснювала на практиці. Крім праці на церковному (православному) полі, крім допомоги також працею нашому Рухові, Пані О. Юрченко редагувала і видавала (цикльостилево) орг. н Головної Управи Об'єднання Українських Жінок у Німеччині. Пані Олена Юрченко (в наслідок автомобільної катастрофи) померла 21. жовтня 1977 р. і похована

в Мюнхені.

† † †

На 83-му році трудолюбивого життя не стало серед нас 17. листопада 1977 р. (в будинку для старших у Дорнштадті біля Ульму) Івана Зосимовича ВОВКА. Він народився в с. Очеретувате на Полтавщині. Іван Зосимович був членом УРДП з часу заснування цього політичного середовища. Він завжди був відданим співпрацівником «УВ». Свого часу І. Вовк входив у склад членів УНРади від Фракції УРДП; в роках 1971-1975 брав участь у праці Контрольної Комісії УРДП; був членом Управи Т-ва сприяння УНРаді в Південній Німеччині. Великої праці Іван Зосимович уклав у будову церкви-храму Свято-Духівської парафії УАПЦ на Штутгартщині.

Нехай нашим заслуженим Людям земля буде легкою і пам'ять про Них буде вічною!

Наша тридцятилітня діяльність

(Продовження з попереднього числа)

«В цей замрячений час, у цій отруйній атмосфері кидається на всі боки наша революційна думка, . . в тяжкій змаганні за вихід на широку й ясну історичну дорогу. . . А шлях той лежить через революційне зрушення всіх духовних нашарувань попередньої епохи, через переоцінку всіх вартостей, через очищення Авгієвих стаєнь історії. . . Шлях лежить через творення нових вартостей, через синтезу здобутків і всіх додатних надбань, на яких, як вислідна історичного процесу розвитку, має постати нова і чітка світоглядова, рівнож і соціально-політична, система. Шлях лежить через формування світогляду, сягаючи знову до природи речей, осмислюючи їх під новим кутом. А в соціальному пляні — через революційне збурення і радикальну перебудову цілого тоталітарного правопорядку. Це шлях революційної демократії. . . В ім'я цього наша нація підносила і підносить революційні прапори, змагала і змагатиме аж до останнього осягнення мети і до ствердження себе в історії, як передова нація

Європи.»³⁾

До чого тримати, в якому напрямку тримати, — було сказано Багряним у 1945-1946 рр. Чи цим все було сказано? Ні! Від якого часу ходили по Європі «привиди» й які «привиди», що лежало «трупом» і що ще повинно лягти «трупом», — це ще треба було сказати, це ще треба було оформити для здійснення вселюдського, а разом із тим і українського національного ідеалу — соціальна упорядкованість, національна і людська свобода, справжня демократія.

Недалеко звідціль, тобто — від Дюссельдорфу, — в Бад Емсі на одному із будинків недавно, а саме — в кінці червня 1976 р. українці прибили пам'ятну дошку з таким німецьким текстом (ми його наводимо в українському перекладі):

«30. травня 1876 р. в цьому будинку російський цар Олександр II підписав Емський указ, яким під загрозою кари заборонено вживати української мови. Як вислів життєвої сили української культури цю дошку відкрила українська громада.»

Сто років минуло з часу підписання ганебного Емського царського указу. І відзначення 30-річчя праці Українського Революційно-Демократичного Руху тепер є також одним із висловів життєвої сили українства.

Організаційно УРДП належить до нових партій, молодих партій. Але першоджерелами, початками історії УРДП сягає в добу Великої Української Революції, в добу Великого Українського Відродження. Тобто Велика Українська Революція 1917 р. триває далі, триває ідосі. Доба таких українських історичних постатей, як Грушевський, Петлюра, Винниченко, Ісаак Мазепа й багато інших ще не відійшла в минуле; та доба ще не закінчена.

Багато історичних обставин спричинилися до того, що український народ не мав тих здатностей до самостійного життя, які мали наші сусі-

³⁾ І. Багрянний, «Між „трупом” і „привидом”» («УВ» ч. 39/49 за 11. жовтня 1946 р. та збірник «Так тримати!», стор. 18-19).

ди. І тому боротьба за буття нашого народу в часи Великої Революції на Україні була надзвичайно тяжкою і до певної міри навіть жорстокою. Терзали українську націю різні навали: червоні й білі росіяни, кайзерівські війська, польське військо, гетьманські каральні загони. . . Саме в той час української боротьби народжувалася також й українська революційна демократія.

Пригадаймо хоча б скликання Трудового Конгресу після зречення влади гетьманом Скоропадським. У тодішній тривожній, неспокійній атмосфері участь у виборах до Трудового Конгресу взяли селяни, робітники й трудова інтелігенція. Трудовий Конгрес 1919 року проголосив принципи народоправства.⁴⁾ Звідтіль і брали початки ідейно-політичних основ УРДП її Основоположники.

Основоположник УРДП, Юрій Дивнич у нарисі «На іспиті Великої Революції» навесні 1947 року писав:

«Українські маси вийшли на арену 1917 року з колосальною власною енергією. Найбільше чудо 1917 року в тому, що ця велетенська маса виявила тенденцію обернутися навколо українського сонця, навколо власної осі, а не чужої. . . Українська Національна Революція (чи за іншою термінологією — Український Визвольний Рух) є цілком конкретне явище, визначене яскравими процесами і подіями в певному просторі й часі. . . Українська Революція є антитезою, а водночас і спадкоємцем цілого європейського розвитку останніх трьох століть. Чому антитезою? Тому, що Українська Революція заперечує зовнішню інтеграцію життя, насамперед отой світовий політичний імперіялізм, який уже вичерпав свою життєтворчу роль (збирача всіх частин плянети в одно людство, в одну взаємозалежну дійсність) і тепер тримає

⁴⁾ Василь Іванис, «Симон Петлюра — Президент України (1879-1926)», накладом 5-ї Станиці Союзу Бувших Українських Вояків у Торонто (Канада), 1952 р., 85-85 стор.

людство в стані перманентної універсальної кризи.»

«Великий документ Української Визвольної Революції — Четвертий Універсал Центральної Ради, — говорить там же Ю. Дивнич, — відбиває в собі всю велич, але так ж і слабі сторони тодішньої України... Основні постуляти IV-го Універсалу звучать для нас як священний заповіт політично-державної незалежності, непримиренности супроти всіх чужинецьких зазіхань на державну суверенність українського народу. Так само і дух соціальної справедливости, як засада міцної національної єдности молодій держави, дух турбот за добробут і волю окремої людської одиниці переходить до сьогоднішнього арсеналу нашої боротьби.»³⁾

³⁾ Юрій Дивнич, «На іспиті великої революції», 1949 р. (стор. 11, 20-21, 60-61), В-во «Україна»; «Наші позиції» ч. 3-4 за 1948 рік.

(Далі буде)

ПОЛІТИЧНИЙ ГУМОР

Радіо Ер'ван

Питання: Яка різниця і щ спільного є між десятьма заповідями та новою конституцією Советського Союзу?

Відповідь: Різниця між ними та, що заповіді спущені на землю, а конституцію випущено для небес; спільність же між ними та, що ніхто не дотримується ані заповідів, ані конституції.
(Прислав І. Кучінок)

НАША АДРЕСА ЛИСТУВАННЯ

Примірник бюлетеню коштує 2.- німецьких марки, або вартість їх в іншій валюті. В усіх редакційних і адміністративних справах бюлетеню та взагалі Крайового Комітету УРДП в Німеччині й Австрії, як і належностей за бюлетень або членських внесків звертатись і слати на адресу організаційно-фінансового секретаря КК Володимира Слоня:

Herrn W. Slon, Finningerstr. 10, 7910 Neu-Ulm,
West Germany (Allemagne, Deutschland).